

Workshop DUURZAME ENERGIE

Moderatoren

Joske Bunders (VU)

Klaas Hellingwerf (UvA)

Ger Baron (Amsterdamse Innovatie Motor)

Beginvragen

Hoe komen we tot een *green city*? Welke nieuwe energiebronnen kunnen we daarbij inzetten en hoe realiseren we dat?

Presentaties

Joske Bunders, directeur van het Athena Instituut dat zich richt op innovatie, transitie (systeemveranderingen), onderwijs, inter- en transdisciplinair onderzoek.

De ervaring leert dat transities lastig te realiseren zijn en dat men bij het opschalen van innovaties niet voldoende anticipeert op implementatieproblemen. Vaak worden problemen niet onderkend en/of niet bij de juiste persoon ondergebracht.

Ger Baron

In de stad spelen momenteel vijftien pilots waarin innovatieve ideeën worden uitgevoerd. Doel is het testen van de waarde van coalities en samenwerking voor de opschaling van innovaties. Belangrijke factoren daarbij zijn: *collective effort* (gezamenlijk doen, coalities zoeken), *economic viability* (betaalbaarheid en haalbaarheid) en *no tech push* (niet de technologie maar de gebruiker staat centraal).

Klaas Hellingwerf

De innovatie Photanol (van Hellingwerf), een derde generatie biobrandstof, staat aan de vooravond van opschaling. Een aantal vragen zal daarbij pas over een jaar of tien urgent worden, maar het is raadzaam daar nu al over na te denken: welke coalities zijn daarbij nodig; waar is de benodigde grondoppervlakte; is het zaak aan te sluiten bij de CCS-discussie (*carbon capture and storage*); zijn CCS en Photanol koppelbaar aan een nieuwe energiecentrale?

Opgaven

Vier thema's worden in subgroepen besproken aan de hand van de vragen: welke bijdrage kunnen de universiteiten leveren in de transitie naar duurzaam energiegebruik, hoe kan het politiek en maatschappelijk draagvlak worden versterkt en welke coalities zijn nodig.

- *Nieuwbouw* Veel van wat technisch kan, is op de lange termijn ‘goedkoop’, maar op de korte termijn duur. In hoeverre kan worden tegemoet gekomen aan de wensen van bewoners en aan nieuwe behoeftes (zoals oplaadpunt voor de elektrische auto in de garage).
Onderzoeksvraag: hoe vinden we mensen die bereid zijn geld in dit soort projecten te steken?
- *Vernieuwbouw / bestaande bouw* Bij het vormen van coalities kun je niet één partij laten investeren. Meerdere partijen willen immers profiteren van het besparen op en het opwekken van energie.
Onderzoek: kennis hierover vergaren (*best practices*) en onderzoeken hoe die kennis op de Amsterdamse situatie is toe te passen
- *Elektrisch vervoer* Het succes van het project Elektrisch vervoer hangt af van de bereidheid van de consument er gebruik van te maken. En dat heeft weer te maken met de behoeften van de consument aan bijvoorbeeld gemak (zoals een oplaadpunt voor de deur) en een schone stad (minder fijnstof). De volgende vraag is hoeveel hij/zij daarvoor wil uitgeven. Daarmee samen hangt het moment waarop de consument overstap gaat. Om welke nieuwe types vervoer gaat het dan?
Oplossing en onderzoek: consumentenonderzoek.
- *Photanol* Schaalgrootte en oppervlakte zijn de heikele punten bij de opschaling van Photanol. Gedacht wordt aan Schiphol (vliegtuigen en zwaar vervoer profiteren van deze energie en daar zijn vierkante meters beschikbaar) en de Haven. Kan CO2-capturing het key selling point zijn?
Oplossing: coalities vormen, met bijvoorbeeld Schiphol, Haven, TLN, afvalcentrale, gemeente, universiteiten, energiecentrale.

Afspraak

Een werkgroep met Joske Bunders (VU), Willem Fokkema (UvA, Bureau Kennis Transfer) en Gerrit Jolink (Klimaatbureau, Gemeente) gaat met bovenstaande ideeën aan de slag.
Eerste bijeenkomst: voor eind december 2009.